YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2012. április 24.[1]

**C-128/11. sz. ügy**

**Axel W. Bierbach, a UsedSoft GmbH felszámolója**
**kontra**
**Oracle International Corp.**

(A Bundesgerichtshof [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„A számítógépi programok jogi védelme — 2009/24/EK irányelv — Az internetről letöltött, használt szoftverek forgalomba hozatala — A terjesztési jog kimerülése”

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a számítógépi programok jogi védelméről szóló, 2009. április 23-i 2009/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[2] 4. cikke (2) bekezdésének és 5. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2. A kérdéseket az Oracle „használt” szoftvereinek a UsedSoft általi forgalomba hozatala miatt a UsedSoft GmbH – képviseli: Axel W. Bierbach mint a UsedSoft GmbH felszámolója[3] – és az Oracle International Corp.[4] közötti jogvitában terjesztették elő.

## I – Jogi háttér

### A – *Nemzetközi jog*

3. A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) Genfben, 1996. december 20-án elfogadta a WIPO Szerzői Jogi Szerződését (kihirdette: a 2004. évi XLIX. törvény). Ezt a szerződést az Európai Közösség nevében a 2000. március 16-i 2000/278/EK tanácsi határozat[5] hagyta jóvá.

4. Az említett szerződés 4. cikke értelmében a számítógépi programok a Berni Uniós Egyezmény 2. cikke értelmében irodalmi művekként részesülnek védelemben. Ez a védelem kiterjed a számítógépi programokra, függetlenül attól, hogy milyen módon vagy formában kerülnek kifejezésre.

5. A WIPO Szerzői Jogi Szerződésének „A terjesztés joga” elnevezésű 6. cikke szerint:

„(1) Az irodalmi és művészeti alkotások szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyezzék műveik eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára adásvétel vagy a tulajdonjog egyéb átruházása útján való hozzáférhetővé tételét.

1 — Eredeti nyelv: francia.
2 — HL L 111., 16. o.
3 — A továbbiakban: UsedSoft.
4 — A továbbiakban: Oracle.
5 — HL L 89., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 33. kötet, 208. o.

(2) E Szerződés nem érinti a Szerződő Felek szabadságát olyan feltételek esetleges meghatározására, amelyek alapján az (1) bekezdésben említett jog kimerülése a mű eredeti példányának, illetve többszörözött példányainak a szerző hozzájárulása alapján történt első adásvételét vagy a tulajdonjog egyéb első átruházását követően bekövetkezik.”

6. A WIPO Szerzői Jogi Szerződésére vonatkozó közös nyilatkozatok a 6. és a 7. cikket illetően kimondják:

„A terjesztési és többszörözési [helyesen: bérleti] joggal kapcsolatban az e cikkekben alkalmazott »többszörözött példányok« és »eredeti és többszörözött példányok« kifejezések kizárólag azokra a többszörözött példányokra vonatkoznak, amelyeket tárgyi formában lehet forgalomba hozni.”

B – *Az uniós jog*

1. A 2009/24 irányelv

7. A 2009/24 irányelv egységes szerkezetbe foglalja a számítógépi programok jogi védelméről szóló, 1991. május 14-i 91/250/EGK tanácsi irányelvet [6].

8. A 2009/24 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése szerint „a tagállamok a számítógépi programokat az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni [Uniós] Egyezmény szerinti irodalmi műként szerzői jogi védelemben részesítik”.

9. Ezen irányelvnek „Engedélyhez kötött cselekmények” címet viselő 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az 5. és 6. cikk rendelkezéseire is figyelemmel, a jogosult 2. cikk szerinti kizárólagos jogai magukban foglalják az alábbi cselekmények elvégzését vagy engedélyezését:

a) a számítógépi program bármely eszközzel és bármely formában, részben vagy egészben történő tartós vagy időleges többszörözése. Amennyiben a számítógépi program betáplálása, megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása szükségessé teszi az ilyen többszörözést, az ilyen cselekményhez szükséges a jogosult engedélye;

b) a számítógépi program lefordítása, átdolgozása, feldolgozása és bármely más módon történő módosítása, valamint ezek eredményének többszörözése a számítógépi programot módosító személy jogainak sérelme nélkül;

c) a számítógépi program vagy másolatai bármilyen formában történő nyilvános terjesztése, beleértve a bérbeadást is.

(2) A program valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával [az Európai Unión] belül történő első eladása kimeríti az adott példány [Európai Unión] belüli terjesztésére vonatkozó jogot, a számítógépi program vagy valamely másolata további bérbeadásának ellenőrzéséhez való jog kivételével.”

6 — HL L 122., 42. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 114–118. o.).

10. Az említett irányelvnek „Az engedélyhez kötött cselekmények alóli kivételek” című 5. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Külön szerződéses kikötés hiányában a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt cselekményekhez nem szükséges a jogosult engedélye, ha azokra azért van szükség, hogy a számítógépi programot az azt jogszerűen megszerző személy a rendeltetési célnak megfelelően használja, beleértve a hibajavítást is.”

2. A 2001/29 irányelv

11. Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[7] (28) és (29) preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(28) Az ebben az irányelvben biztosított szerzői jogi védelem magában foglalja az anyagi hordozón rögzített művek terjesztésének ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos jogot. Az eredeti műnek, illetve többszörözött példányának a jogosult vagy annak hozzájárulásával más által megvalósított első [Unión] belüli eladása kimeríti az adott műpéldány [Unión] belüli újraeladásának ellenőrzésére irányuló jogot. E jog nem merül ki az eredeti műnek vagy többszörözött példányának a jogosult, illetve annak hozzájárulásával más által a[z Unión] kívül megvalósított eladása esetén. A szerzők bérleti, valamint haszonkölcsönzési jogait a 92/100/EGK irányelv[8] szabályozza. Az ebben az irányelvben foglalt terjesztési jog nem érinti az említett irányelv I. fejezetében foglalt bérleti, illetve haszonkölcsönzési jogokkal kapcsolatos rendelkezéseket.

(29) A jogkimerülés kérdése nem merül fel sem általában a szolgáltatások, sem különösen az online szolgáltatások esetében. Ez vonatkozik továbbá a műveknek és más védelem alatt álló teljesítményeknek a szolgáltatás igénybevevői által a jogosult engedélyével készített többszörözött anyagi műpéldányára is. Ennek megfelelően ugyanez vonatkozik a művek és más védelem alatt álló teljesítmények eredeti, illetve többszörözött műpéldányai bérbeadásának, illetve haszonkölcsönbe adásának jogára, amelyek természetüknél fogva szolgáltatásnak minősülnek. A CD-ROM-mal vagy a CD-I-vel ellentétben – amelynél a szellemi tulajdon anyagi hordozóban, vagyis árucikkben ölt testet – minden online szolgáltatás engedélyhez kötött cselekménynek minősül, amennyiben a szerzői jog vagy valamely szomszédos jog ezt megköveteli.”

12. A 2001/29 irányelvnek „A művek nyilvánossághoz közvetítésének, valamint a védelem alatt álló egyéb teljesítmények nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének joga” címet viselő 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik vezetékes vagy vezeték nélküli nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

[…]

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt jogok nem merülnek ki a nyilvánossághoz közvetítés vagy a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel egyetlen, e cikkben említett cselekménye révén sem.”

7 — HL L 167., 10. o.

8 — A bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelv (HL L 346., 61. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 120–125. o.).

13. Ugyanezen irányelv „Terjesztési jog” című 4. cikke szerint:

„(1) A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik eredeti vagy többszörözött példányai adásvétellel vagy más módon megvalósuló nyilvános terjesztésének engedélyezésére, illetve ennek megtiltására.

(2) A terjesztési jog nem merül ki a[z Unión] belül a mű eredeti vagy többszörözött példánya tekintetében, kivéve ha annak első eladását vagy tulajdonjogának más módon való első átruházását a[z Unión] belül a jogosult vagy az ő hozzájárulásával más végezte.”

C – *A nemzeti jog*

14. A szerzői és szomszédos jogokról szóló 1965. szeptember 9-i törvény (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte) (a továbbiakban: UrhG)[9] alapeljárás tényállása idején hatályos változatának 69c. §-a ülteti át a belső jogba a 2009/24 irányelv 4. cikkét, valamint a 2001/29 irányelv 3. cikkét, továbbá az UrhG 69d. §-a ülteti át a 2009/24 irányelv 5. cikkét.

15. Az UrhG 69c. §-a kimondja:

„A jogosult kizárólagos joggal rendelkezik a következők megtételére, vagy engedélyezésére:

(1) a számítógépi program bármely eszközzel és bármely formában, részben vagy egészben történő tartós vagy időleges többszörözése. Amennyiben a számítógépi program betáplálása, megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása szükségessé teszi az ilyen többszörözést, az ilyen cselekményhez szükséges a jogosult engedélye;

(2) a számítógépi program lefordítása, átdolgozása, feldolgozása és bármely más módon történő módosítása, valamint ezek eredményének többszörözése. A számítógépi programot módosító személy jogai nem sérülnek;

(3) a számítógépi program vagy másolatai bármilyen formában történő forgalomba hozatala, beleértve a bérbeadást is. A számítógépi program valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával a[z Unión] belül vagy az Európai Gazdasági Térség létrehozásáról szóló [1992. május 2-i] Megállapodásban[10] részes más államon belül történő első eladása kimeríti az adott példány Közösségen belüli terjesztésére vonatkozó jogot, a számítógépi program vagy valamely másolata további bérbeadásának ellenőrzéséhez való jog kivételével;

(4) a számítógépi program nyilvánosság számára történő – akár vezetékes, akár vezeték nélküli – hozzáférhetővé tétele, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, amikor a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

16. Az UrhG 69d. §-ának (1) bekezdése szerint:

„Külön szerződéses kikötés hiányában a 69c. § (1) és (2) bekezdésében foglalt cselekményekhez nem szükséges a jogosult engedélye, ha azokra azért van szükség, hogy a számítógépi program példányának használatára engedéllyel rendelkező bármely személy számára lehetővé tegye a rendeltetési célnak megfelelő használatot, beleértve a hibajavítást is.”

9 — BGBl. 1965. I., 1273. o.

10 — HL 1994. L 1., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.

## II – A tényállás és az alapeljárás

17. Az Oracle számítógépes szoftvereket fejleszt és forgalmaz. Az Oracle jogosultja az e programokhoz kapcsolódó szerzői jog alapján fennálló kizárólagos használati jogoknak, valamint a többek között számítógépes szoftverek vonatkozásában lajstromozott „Oracle” német és közösségi szóvédjegyeknek.

18. Az Oracle az esetek 85%-ában az internetről való letöltés útján terjeszti a szoftvereit. A vevő a szoftvert közvetlenül az Oracle internetes oldaláról tölti le. A programok úgynevezett „kliens–szerver” módon működő szoftverek. Az ezekhez kapcsolódó felhasználói jog magában foglalja a szoftver szerveren való tartós tárolásához való jogot, és ezáltal bizonyos számú felhasználó számára a munkaállomásuk operatív memóriájába történő betáplálás érdekében a hozzáférhetővé tétel jogát. Szoftver-karbantartási szerződés alapján az Oracle honlapjáról letölthetők a frissített szoftververziók (updates [frissítések]) és a hibaelhárító programok (patches [hibajavító csomagok]).

19. Az Oracle licencmegállapodásai „Biztosított jogok” cím alatt a következő kikötést tartalmazzák:

„A szolgáltatások kifizetésével Ön korlátlan időtartamra, nem kizárólagos, nem átruházható, jogdíjmentes, saját belső üzletviteli céljaira felhasználási jogot szerez a jelen megállapodás alapján, az Oracle által kifejlesztett programok és az Ön rendelkezésére bocsátott szolgáltatások tekintetében.”

20. A UsedSoft, amely „használt” szoftverlicenceket forgalmaz, 2005 októberében az Oracle programjaira vonatkozó „már használt” licenceket kínált értékesítésre, aminek során feltüntette, hogy valamennyi licenc naprakész, abban az értelemben, hogy az eredeti licencet vásárló személy által az Oracle-lel aláírt karbantartási szerződés még hatályos, és az értékesítés jogszerűségét közjegyzői tanúsítvány igazolja.

21. A UsedSoft azon vevői, akik még nem rendelkeznek az Oracle érintett szoftverével, a „használt” licenc megszerzését követően ezt a szoftvert közvetlenül az Oracle internetes oldaláról töltik le. Az említett szoftverrel már rendelkező és további felhasználók számára licenceket vásárló vevők pedig ezen további felhasználók munkaállomásának operatív memóriájába töltik le a szoftvert.

22. Az Oracle ezen gyakorlat megszüntetése érdekében keresetet nyújtott be a Landgericht München I (müncheni tartományi bíróság) előtt, amely bíróság helyt adott a kereseti kérelemnek. Mivel a UsedSoft által az e határozat ellen benyújtott fellebbezést elutasították, az előbbi fél felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) elé.

## III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

23. A Bundesgerichtshof felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1. A 2009/24[...] irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett »jogszerűen megszerző személynek« minősül-e az, aki a számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerülésére hivatkozhat?

2. Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: a 2009/24[...] irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében kimerül-e a számítógépi program példányának terjesztési joga, ha a példányt annak megszerzője a jogosult engedélyével a program internetről adathordozóra való letöltése útján készítette?

3. Amennyiben a második kérdésre adott válasz is igenlő a 2009/24[...] irányelv 5. cikkének (1) bekezdése és 4. cikkének (2) bekezdése alapján a »használt« szoftverlicenccel rendelkező személy – annak érdekében, hogy »jogszerűen megszerző személyként« egy példányt

készíthessen a számítógépi programról – hivatkozhat-e a számítógépi program azon példánya terjesztési jogának kimerülésére, amelyet a programot elsőként megszerző személy a jogosult engedélyével az internetről adathordozóra való letöltés útján készített, amennyiben a programot elsőként megszerző személy a program példányát törölte vagy már nem használja?"

## IV – Elemzés

### A – *Előzetes észrevételek*

24. A kérdést előterjesztő bíróság szerint nem vitatott, hogy a UsedSoft vevői azáltal, hogy az Oracle internetes oldaláról vagy valamely adathordozóról további számítógépek operatív memóriájába számítógépi programokat töltenek le, a 2009/24 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmében vett többszörözési cselekményeket végeznek, ami sérti az Oracle kizárólagos többszörözési jogát. Egyébiránt, mivel az Oracle licencfeltételeiben meghatározottak szerint a használati jog nem engedhető át, a Bundesgerichtshof rámutat, hogy az Oracle vevői nem ruházhatják át érvényesen a többszörözési jogot a UsedSoftra, és ebből következően ez utóbbi sem ruházhatja át ezt a jogot a saját vevőire.

25. A kérdést előterjesztő bíróság ebből arra következtet, hogy a jogvita megoldása attól a kérdéstől függ, hogy a UsedSoft vevői hivatkozhatnak-e a 2009/24 irányelv 5. cikkének (1) bekezdését a német jogba átültető UrhG 69d. §-ának (1) bekezdésére annak érdekében, hogy a számítógépi programot – jogszerűen megszerző személyként a program rendeltetési céljának megfelelően – a többszörözési jog jogosultjának engedélye nélkül használják.

26. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ez a kérdés három alkérdésből áll: az első a 2009/24 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „jogszerűen megszerző személy" minőségre azon személy esetében, aki terjesztésre vonatkozó jog kimerülésére hivatkozhat, a második arra a kérdésre, hogy a terjesztésre vonatkozó jog kimerül-e, ha a program valamely példányát a jogosult engedélyével az internetről letöltik, és a harmadik a használt licenc megszerzőjének azon lehetőségére, hogy erre a jogkimerülésre hivatkozzon, ha az első megszerző a program példányát törölte, vagy azt már nem használja.

27. Noha a kérdést előterjesztő bíróság a második kérdését csak arra az esetre tette fel, hogy az első kérdésre igenlő válasz születik, álláspontom szerint először a második kérdésre kell válaszolni. Ugyanis annak megvizsgálása előtt, hogy a 2009/24 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „jogszerűen megszerző személynek" minősíthető-e az a személy, aki a terjesztésre vonatkozó jog kimerülésére hivatkozhat, annak ismeretére is szükség van, hogy az Oracle programjainak valamely, az Unió területén élő személy által történő letöltése az e programok terjesztésére vonatkozó jog „közösségi" kimerülését eredményezi-e ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján. Álláspontom szerint előzetesen ezt a kérdést kell eldönteni, amely arra vonatkozik, hogy az internetes letöltésre alkalmazandó-e, vagy sem a jogkimerülés elve.

28. Ezt követően együttesen fogom megvizsgálni az első és a harmadik kérdést, amelyek arra vonatkoznak, hogy a használt licenc megszerzője a 2009/24 irányelv 5. cikkének (1) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (2) bekezdése alapján hivatkozhat-e az első megszerző által letöltött számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerülésére annak érdekében, hogy jogszerű megszerzőként új példányt készítsen a programról, ha az első megszerző törölte a program példányát, vagy azt már nem használja.

B – *A második kérdésről*

29. A kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének első része alapján valamely számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerül-e, ha annak megszerzője a jogosult engedélyével új példányt készített a program internetről adathordozóra való letöltése útján?

1. Az alapügy felei, a kormányok és az Európai Bizottság által előterjesztett észrevételek

30. A UsedSoft először is úgy érvel, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének szövege a szoftverek online átruházása esetén is lehetővé teszi a jogkimerülési szabály alkalmazását, mivel egyrészt a „program példánya" kifejezés úgy is értelmezhető, hogy az arra az eljárásra vonatkozik, amely lehetővé teszi a megszerző számára a program rögzítését, másrészt az „első eladás" kifejezés nem feltételezi az adathordozó átadása útján történő tulajdonátruházást, mivel inkább annak van jelentősége, hogy a művelet elérje a végső gazdasági célját, amely a program tartós használhatóságának biztosítása. Azzal az állítással, hogy az eladás jellemzője – az adathordozó átadásától függetlenül – a használati jog határozatlan időre és egyszeri díjfizetés ellenében történő rendelkezésre bocsátása, a UsedSoft arra utal, hogy a 2009/24 irányelv szövegéből következik, hogy a terjesztési jog kimerülése akkor következik be, amikor az Oracle vevője a jogosult engedélyével új példányt készít a program internetről adathordozóra való letöltése útján.

31. A UsedSoft ehhez hozzáteszi, hogy ezt az értelmezést – amely a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének szövegén alapul – megerősíti a jogkimerülési szabály célja is, amely a szerzőnek a mű felhasználására vonatkozó gazdasági érdekei, és az áruk és szolgáltatások szabad mozgásához fűződő érdek közötti egyensúly megvalósítása. Mivel úgy véli, hogy a jogosult, a szoftverek díjfizetés ellenében történő tartós rendelkezésre bocsátása esetén a védelem alatt álló teljesítmény értékesítése útján lehetősége van az alkotó teljesítményének kereskedelmi kiaknázására, a UsedSoft szerint arról, hogy a jogkimerülési elv alkalmazandó-e, vagy sem, ez a szerző nem dönthet azáltal, hogy választ a terjesztés kétféle módja között választással, amely módok gazdasági szempontból teljesen egyenértékűek. Ez a helyzet terjesztési monopóliumot eredményezne, és a jogkimerülési szabálynak éppen ennek elkerülése a célja. A jogkimerülési elv annak feltételezése esetén is alkalmazandó marad, hogy a művelet szolgáltatásnyújtásnak minősül, mivel a szolgáltatásnyújtás szabadsága szintén az Unió alapelvei közé tartozik.

32. A UsedSoft kifejti, hogy a Bíróság a jogkimerülési elv alkalmazását a jellemzően inkorporális felhasználási formák – így a bemutatás, nyilvános előadás vagy a közvetítés joga – esetében nem azok immateriális jellege miatt tagadta meg, hanem amiatt, hogy ezek a jogok minden egyes felhasználás esetén díjfizetéssel járnak, következésképpen a szerző gazdasági érdekei nem teljesülnek az első forgalomba hozatallal.

33. A UsedSoft azt állítja, hogy nem lehet ezzel ellentétes következtetést levonni a 2001/29 irányelv 3. cikkének (3) bekezdéséből vagy ezen irányelv (29) preambulumbekezdéséből sem, amelyek csak arra a különös esetre vonatkoznak, amikor a szolgáltatásokat valamely meghatározott felhasználás érdekében bocsátják rendelkezésre olyan időtartamra, amely a szerző szerverével való kapcsolat időtartamára korlátozódik. A használati jog egyszeri díjfizetés ellenében történő tartós rendelkezésre bocsátásától eltérően ezek a szolgáltatások, amelyeket ismétlődő visszterhes szolgáltatásokként alakítottak ki, nem teszik lehetővé, hogy a jogosult gazdasági érdekeit már az első szolgáltatásnyújtáskor teljesítsék.

34. Az Oracle úgy véli, hogy a számítógépi programok példányainak letöltése nem minősül eladásnak, mivel a díjat nem a program egyszerű letöltéséért igénylik, hanem az a licencszerződés alapján fizetendő az e szerződésben biztosított használati jog ellenértékeként. Amennyiben karbantartási szerződés is megkötésre került, az első megszerző egyebekben nincs is abban a helyzetben, hogy az eredetileg letöltött változatot továbbértékesítse, hanem csak egy attól eltérő, kiegészített és naprakésszé tett változatot.

35. Hivatkozva a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, és különösen a The British Horseracing Board és társai ügyben 2004. november 9-én hozott ítéletre [11], a WIPO Szerzői Jogi Szerződésére vonatkozó közös nyilatkozatokra, valamint a Bizottságnak a 2000. április 10-i 91/250 irányelv végrehajtására és hatásaira vonatkozóan a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett jelentésére [12] az Oracle ehhez hozzáteszi, hogy a terjesztési jog kimerülése csak valamely kézzelfogható tárgy tulajdonának átruházása esetén következhet be, ami nem foglalja magában a teljesen immateriális letöltés műveletét. E társaság szerint a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett „program példánya” csak fizikai tárgy, azaz valamely „termék” lehet. Ez a koncepció áll összhangban a jogkimerülés elvének értelmével és céljával, amely elvnek a tárgya a jogosult hozzájárulásával már forgalomba hozott fizikai példányok szabad mozgásának biztosítása, nem pedig az, hogy a felhasználó által készített példányokat a forgalmazásra alkalmassá tegye.

36. Az Oracle mindenesetre megjegyzi, hogy még ha ezt a kérdést igenlően kellene is megválaszolni, a terjesztési jognak a program letöltéséből eredő esetleges kimerülése az első megszerzőnek nem adna jogosultságot arra, hogy a program példányát valamely másik adathordozóra továbbítsa. Az az első megszerző számára csak magának az adathordozónak a fizikai áthelyezését tenné lehetővé, ami például szükségessé tehetné annak a merevlemeznek a szétszedését, amelyre a programot letöltötte.

37. Az Oracle kifejti, hogy nem szükséges különbséget tenni aszerint, hogy a számítógépi programot egy CD-ROM megvásárlása vagy online letöltés útján szerezték be, mivel a program példánya használatának mindkét esetben előfeltétele a licencszerződés megkötése.

38. A spanyol és a francia kormány, Írország, valamint az olasz kormány azt állítja, hogy számítógépi program terjesztésére vonatkozó jog csak abban az esetben merül ki, ha a program példányát valamely fizikai adathordozóra rögzítetten hozzák forgalomba. A francia kormány, Írország és az olasz kormány azt a jogszabályi összefüggést – így többek között a 2001/29 irányelvet – veszik alapul, amelynek fényében a 2009/24 irányelvet értelmezni kell.

39. Írország ezen kívül hangsúlyozza, hogy még ha adásvételnek kellene is minősíteni a jogosultnak adott licencet, azok a példányok, amelyekre a licencet megadták, nem azonosak a másodlagos megszerzők által letöltött vagy továbbított példányokkal. Írország emlékeztet arra, hogy az áruk szabad mozgása keretében kialakult jogkimerülés szabálya nem eredményezi valamely szabadalom jogosultja esetében a terjesztési jog kimerülését a hozzájárulásával forgalomba hozottaktól különböző árutételek vonatkozásában. Hivatkozva a Pharmon-ügyben 1985. július 9-én hozott ítéletre [13], Írország úgy véli, hogy a jelen ügy tényállása hasonló ahhoz a helyzethez, amelyben a termékeket kényszerlicenc alapján értékesítik. Ehhez hozzáteszi, hogy a licencek hasznosításának a jogosult hozzájárulása nélküli engedélyezése hátrányosan befolyásolhatja az innovációt és sértheti a program szerzőjének jogos érdekeit.

11 — A C-203/02. sz. ügy (EBHT 2004., I-10415. o.) 58. és 59. pontja.

12 — COM(2000) 199 végleges.

13 — A 19/84. sz. ügy (EBHT 1972., 2281. o.).

40. A francia kormány az uniós jog jogszabályi összefüggésére alapított érveket a nemzetközi jogra és a Bíróság ítélkezési gyakorlatára alapított érvekkel egészíti ki.[14] A francia kormány úgy érvel, hogy a letöltés esetén nem kerülhet sor jogkimerülésre, mivel online szolgáltatás útján tett ajánlatról van szó, és hangsúlyozza, hogy a karbantartási szerződés nyilvánvalóan szolgáltatásnyújtás.

41. Az olasz kormány – amely úgy véli, hogy a szoftverpéldány tulajdonosának helyzetét meg kell különböztetni azon felhasználó helyzetétől, aki licenc alapján jogosult a szoftver használatára – úgy érvel, hogy amennyiben a szoftver elektronikus példányának online továbbítása esetén a terjesztési jogról nem lehet szó, nem alkalmazandó az a határ, amelyet a terjesztési jog kimerülése jelent. Az olasz kormány álláspontja szerint az ettől eltérő megközelítés veszélyezteti a szoftver uniós jogi védelmét.

42. A Bizottság – amely emlékeztet arra, hogy a jogvita lényegében arra a kérdésre vonatkozik, hogy megengedett-e a számítógépi program újraeladása, és hogy kimerülnek-e a jogosult jogai, amikor a számítógépi programot valamely szerverről való letöltés érdekében olyan feltételek mellett bocsátják rendelkezésre, amelyek korlátozzák a felhasználónak azokat a jogait, hogy a programot mások számára továbbítsa – úgy véli, hogy nemcsak a 2001/29 irányelv (28) preambulumbekezdéséből, hanem ezen irányelvnek a WIPO Szerzői Jogi Szerződése 8. cikkével együttesen értelmezett 4. cikkéből és az e szerződésre vonatkozó közös nyilatkozatokból – amelyek átültetése a 2001/29 irányelv egyik célja – az következik, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja a megfogalmazása ellenére sem terjed ki az anyagi hordozón nem rögzített mű terjesztésére, amelyre kizárólag a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése vonatkozik. Márpedig ezen irányelv 3. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy az említett irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételhez való jog nem merül ki, ráadásul az irányelv (29) preambulumbekezdése is megerősíti, hogy a jogkimerülés kérdése nem merül fel sem általában a szolgáltatások, sem különösen az online szolgáltatások esetében.

## 2. Álláspontom

43. A német és az amerikai jogból eredő jogkimerülés elve[15] arra irányul, hogy egyensúlyt teremtsen a szellemi tulajdonjogok szükséges védelme – amely jogok főszabály szerint felhasználási monopóliumot biztosítanak a jogosultak számára – és az áruk szabad mozgásának követelményei között. Ez az elv, amely a szellemi tulajdon jogosultjának kizárólagos jogát az ezen joggal érintett termék első forgalomba hozatalára korlátozza „azon jogi koncepció […] kifejeződése […], amely szerint [ez] a jog nem teszi lehetővé valamely eredeti termék terjesztésének megakadályozását azt követően, hogy azt forgalomba hozták”[16].

44. A belső határok nélküli térség megvalósításának célja arra indította a Bíróságot, hogy ezt a szabályt belefoglalja az Unió jogrendjébe. A Deutsche Grammophon ügyben 1971. június 8-án hozott ítéletében[17] a Bíróság kimondta, hogy „ellentétes a közös piacon belül az áruk szabad mozgását biztosító rendelkezésekkel, ha egy hangfelvételgyártó a valamely tagállam jogszabályaiból ráruházott, az oltalom alatt álló termékekre vonatkozó kizárólagos forgalmazási jogát azért gyakorolja, hogy megtiltsa ennek a tagállamnak a területén olyan termékek forgalmazását, amelyeket más tagállam területén saját maga helyezett forgalomba, vagy az ő hozzájárulásával helyeztek forgalomba, kizárólag azért, mert az ilyen terjesztés nem az első tagállam területén valósult meg”.

14 — Lásd például a C-200/96. sz. Metronome Musik ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletet (EBHT 1998., I-1953. o.).

15 — Az elv eredetéről és indokairól lásd Castell, B., L’ „épuisement” du droit intellectuel en droits allemand, français et communautaire, PUF, Párizs, 1989.

16 — Lásd Beier, F.-K., „La territorialité du droit des marques et les échanges internationaux”, *Journal du droit international*, 1971., 5. o., különösen 14. o.

17 — 78/70. sz., EBHT 1971., 487. o.

45. A jogkimerülési szabály szerint ha a szellemi tulajdonjogok jogosultja az egyik tagállam területén forgalomba hozta a termékeit, elveszíti a lehetőséget, hogy a hasznosítási monopóliumára való hivatkozással megtiltsa ezen termékek más tagállamba való behozatalát. E szabály gazdasági indokát az a megfontolás képezi, amely szerint a párhuzamos jogok jogosultja nem húzhat aránytalan hasznot a jogának felhasználásából, ami akkor lehetne a helyzet, ha a jog által biztosított gazdasági előnyből az Unió belső határainak minden egyes átlépése során részesülhetne.

46. Az ítélkezési gyakorlat által kialakított jogkimerülés elvét az uniós jogalkotás elfogadta, és azt számos irányelvbe felvette, többek között a védjegyek [18], az adatbázisok [19], a növényfajta-oltalmak [20], a védelem alatt álló művek bérletére és haszonkölcsönbe adására vonatkozó jog [21], az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok és a számítógépi programok esetében. Tény, hogy a Bíróságnak a tárgyra vonatkozó bőséges ítélkezési gyakorlata képezi a valamennyi szellemi tulajdonjogra alkalmazható „közösségi jog jogkimerülési elméletet”, azonban a szabály alkalmazási feltételei és hatálya érezhetően változhatnak az egyes szóban forgó szellemi tulajdonjogok és az azokat szabályozó különös rendelkezések függvényében.

47. Így különösen a számítógépi programokat illetően a jogkimerülés szabályát a 2009/24 irányelv 4. cikke tartalmazza, amely átveszi a 91/250 irányelv 4. cikkének szövegét, és ezt a cikket két különálló bekezdésre bontja.

48. Míg a 2009/24 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése a program szerzőjének kizárólagos jogai esetében megkülönbözteti egymástól a tartós vagy időleges többszörözési jogot, a módosítási jogot, és az ahhoz fűződő jogot, hogy elvégezzék vagy engedélyezzék „a számítógépi program vagy másolatai bármilyen formában történő nyilvános terjesztés[ét], beleértve a bérbeadást is”, ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint a kimerülés csak a terjesztési jogra vonatkozik a „további bérbeadás[...] ellenőrzéséhez való jog” kivételével. E rendelkezésekből az következik, hogy a jogkimerülés egyedül a terjesztési jogra vonatkozik, a többszörözési vagy a módosítási jogra azonban nem. Ezenkívül, jóllehet a terjesztési jogot szélesen határozták meg, a terjesztésnek csak egy formája, az eladás eredményezi a jogkimerülési szabály alkalmazását, amely szabály alkalmazása esetén a bérbeadás kivételével a terjesztés valamennyi formájára vonatkozik.

18 — A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 299., 25. o.). A 2008/95 irányelv 7. cikke szerint:
„(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba [az Unióban].
(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen, ha az áru állagát, állapotát – a forgalomba hozatalt követően – megváltoztatták, illetve károsították.”

19 — Az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i 96/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 77., 20. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 459. o.). A 96/9 irányelv 5. cikkének c) pontjának második mondata ekként rendelkezik: „[a]z adatbázis valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával [az Unión] belül történő első eladása kimeríti az adott példány [Unión] belüli újraeladásának ellenőrzésére vonatkozó jogot”.

20 — A közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló, 1994. július 27-i 2100/94/EK tanácsi rendelet (HL L 227., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 16. kötet, 390. o.; helyesbítés: HL 2001. L 111., 31. o.). A 2100/94 rendelet 16. cikke szerint:
„A közösségi növényfajta-oltalmi jogok nem terjednek ki az oltalom alatt álló, valamint a 13. cikk (5) bekezdésének hatálya alá tartozó fajta anyagával kapcsolatos tevékenységekre, ha az anyagot a jogosult [az Unió] bármely részén mások részére rendelkezésre bocsátotta, vagy azt a jogosult hozzájárulásával más részére rendelkezésre bocsátották, továbbá nem terjed ki azon tevékenységekre, amelyek a fenti anyagból származó bármely anyaghoz kapcsolódnak, kivéve ha e tevékenységek:
a) a szóban forgó fajta továbbszaporítására is kiterjednek, kivéve ha e szaporítás már az anyag rendelkezésre bocsátásának időpontjában is szándékolt volt;vagy
b) a fajtaösszetevők olyan harmadik országba irányuló kivitelére is kiterjednek, amely nem részesíti oltalomban azon növénynemzetségek vagy fajok fajtáit, amelyhez az adott fajta tartozik, kivéve ha az exportált anyagot végső fogyasztásra szánják.”

21 — A 92/100 irányelv 1. cikkének (4) bekezdése ekként rendelkezik: „[a]z (1) bekezdésben foglalt jogok nem merülnek ki a 2. cikk (1) bekezdésében említett szerzői jogi védelemben részesülő művek vagy egyéb védelem alatt álló teljesítmények eredeti vagy többszörözött példányainak eladása vagy egyéb terjesztése által”.

49. Az a kérdés, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében megfogalmazott jogkimerülési szabály kiterjedhet-e az internetről letöltött „használt” szoftverek forgalmazására, jelentős vitákat váltott ki a tagállamokban, különösen Németországban [22], amelyek az Egyesült Államokban a „first sale doctrine” digitális környezetben való alkalmazására vonatkozó vitákban is tükröződnek. [23]

50. Mivel a jogkimerülés feltétele a „számítógépi program valamely példányának [a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával az Unión belül történő első] eladása, előzetesen azt kell meghatározni, hogy ezt a fogalmat – amely a 2009/24 irányelv elfogadása óta számos kérdést vetett fel [24] – egységesen kell-e értelmezni.

51. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis az uniós jog összehangolt alkalmazására vonatkozó igényből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy az uniós jog rendelkezéseiben szereplő, jelentésükre és tartalmukra vonatkozóan a tagállamok jogára egyetlen kifejezett utalást sem tartalmazó kifejezéseket az egész Unióban általában egységesen kell értelmezni. [25] Mivel a 2009/24 irányelv nem tesz utalást a nemzeti jogokra a „példány […] eladása” kifejezés vonatkozásában elfogadandó jelentést illetően, ezt a kifejezést ezen irányelv alkalmazásában az uniós jog egyik olyan önálló fogalmának kell tekinteni, amely fogalmat az összes tagállam területén egységesen kell értelmezni, figyelembe véve többek között az abban használt kifejezéseket és azt a szövegösszefüggést, amelyben az előfordul, valamint ezen irányelv és a nemzetközi jog célkitűzéseit. [26]

52. A 2009/24 irányelv (4) és (5) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az irányelvnek az a célja, hogy megszüntesse a tagállamok jogszabályai közötti azon különbségeket, amelyek jelentős mértékben hátrányosan befolyásolják a belső piacot. Ahogyan azt a Bíróság a Zino Davidoff és Levi Strauss egyesített ügyekben 2001. november 20-án hozott ítéletében [27] kimondta, a hozzájárulás fogalmát, amely meghatározó eleme a kizárólagos jog megszűnésének, a „valamennyi tagállam jogrendszerében azonos oltalom” célkitűzésének megvalósítása érdekében egységesen kell értelmezni [28], ehhez hasonlóan abból kell kiindulni, hogy a program példányának eladására vonatkozó feltétel nem lehet különböző a különféle nemzeti jogrendek eltérő értelmezéseitől függően.

53. Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy a „program valamely példánya eladásának” a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett fogalma alkalmazható-e az alapeljárásban elfordulóhoz hasonló körülmények között.

54. Az Oracle azt állítja, hogy a vevőtől nem a program egyszerű letöltéséért, és nem is a tárgykód rendelkezésre bocsátásáért igényelnek díjfizetést, hanem a licencszerződéssel biztosított használati szerződés ellenszolgáltatásaként. Az Oracle ehhez hozzáteszi, hogy az esetek többségében a vevő karbantartási szerződést is kötött, amely lehetővé teszi a program naprakésszé tételét és a hibák kijavítását, amelyek együttesen alkotják a szolgáltatásnyújtási szerződést. Az Oracle ebből arra következtet, hogy nincs szó a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett eladásról.

22 — Lásd Bräutigam, P., „Second-hand software in Europe: thoughts on the three questions of the German Federal Court of Justice referred to the Court of Justice of the European Union”, *Computer Law Review International*, 1/2012., 1. o., és Overdijk, T., van der Putt, P., de Vries, E., et Schafft, T., „Exhaustion and Software Resale Rights”, *Computer Law Review International*, 2/2011. o., 33. o.

23 — Lásd, Frankel, S., és Harvey, L., „Will the digital era sound the death knell for the first sale doctrine in US copyright law?», *Intellectual Property Magazine*, 2011. március, 40. o.

24 — Lásd különösen Strowel, A., és Derclaye, E., *Droit d'auteur et numérique: logiciels, bases de données, multimédia – Droit belge, européen et comparé*, Bruylant, Bruxelles, 2001. Lásd még: Vivant, M., „Le programme d'ordinateur au pays des muses; observations sur la directive du 14 mai 1991”, *La semaine juridique – Édition entreprise*, 1991., 47. sz., 479. o. Ez a szerző azt kifogásolja, hogy „a szerzők nem képesek különbséget tenni a szellemi alkotás és annak hordozója között” (16.2. pont, 484. o.).

25 — Lásd ebben az értelemben a C-246/05. sz. Häupl-ügyben 2007. június 14-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-4673. o.) 43. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

26 — Lásd ebben az értelemben a C-393/09. sz. Bezpečnostní softwarová asociace ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet (EBHT 2010.,II-13971. o.) (az EBHT-ban még nem tették közzé) 30. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

27 — A C-414/99-C-416/99. sz. egyesített ügyek (EBHT 2001., I-8691. o.).

28 — A 41–43. pont.

55. Szerintem ez az álláspont téves.

56. Véleményem szerint a 2009/24 irányelvből egyértelműen kitűnik, hogy az az eladás és a bérbeadás megkülönböztetése alapján végzi el a „legfőbb felosztást”, amelytől mind a jogkimerülési szabály alkalmazása [29], mind ezen szabály hatálya [30] függ. Ezen irányelv (12) preambulumbekezdése úgy határozza meg a bérbeadást, hogy az a számítógépi programnak vagy másolatának határozott időre előnyszerzés céljából történő használatba adása. Ezzel ellentétben a számítógépi program vagy annak példánya eladását ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében tipikusnak kell tekinteni, mivel a felek által adott minősítéstől függetlenül az ügylet jellemzője a számítógépi program valamely példánya tulajdonjogának korlátlan időtartamra, egyszeri díjfizetés ellenében történő átruházása. Ez a megkülönböztetés egyebekben összhangban áll a Bíróság ítélkezési gyakorlatával, amely kizárja a jogkimerülést bérbeadás esetén [31], míg azt alkalmazza a tulajdonátruházásra [32].

57. A számítógépi program valamely példányának rendelkezésre bocsátását az internetről való letöltés útján lehetővé tévő licenc megadása összetett ügylet, amely egyidejűleg tartalmazhat szolgáltatásnyújtási szerződést – amely többek között a számítógépi program rendelkezésre bocsátására, megvalósítására és karbantartására vonatkozik – és az e szolgáltatások teljesítéséhez szükséges példányra vonatkozó adásvételi szerződést [33]. Az ekként megadott használati engedélynek többféle tartalma lehet.

58. Ez a használati jog a bérbeadás jellemzőivel rendelkezik, ha azt időlegesen biztosították időszakos díjfizetés ellenében, és a szolgáltató nem mond le a számítógépi programra vonatkozó tulajdonjogáról, továbbá a jogosult köteles visszaadni a példányt a szolgáltató részére. Az említett használati jog azonban álláspontom szerint az eladás jellemzőivel rendelkezik, amennyiben a vevő a számítógépi program példányára vonatkozó használati jogosultságot véglegesen megszerzi, amely jogosultságról a szolgáltatás nyújtója átalánydíj megfizetése ellenében lemond.

59. Ugyanis álláspontom szerint – tekintettel a jogkimerülés célkitűzésére, amely a szellemi tulajdonjog kizárólagos jogának korlátozása, mivel a forgalomba hozatal művelete a jogosult számára lehetővé tette, hogy a jogának gazdasági értékét pénzzé tegye – a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett „eladás” kifejezést szélesen kell értelmezni, amely értelmezés magában foglalja a termék forgalmazásának valamennyi olyan formáját, amelynek az a jellemzője, hogy a számítógépi program példányának használatára vonatkozó jogot korlátlan időtartamra és egyszeri díjfizetés ellenében biztosítják. A kifejezés túlságosan megszorító értelmezése hátrányosan befolyásolná e rendelkezés hatékony érvényesülését, teljesen megfosztva a jogkimerülés szabályát a hatályától, mivel a szoftverek forgalmazása a leggyakrabban használati licencek formáját ölti, és e szabály megkerüléséhez elég volna, ha a szolgáltatók a szerződést „licencnek”, és nem eladásnak minősítenék.

29 — Abban az értelemben, hogy a jogkimerülés csak eladás esetén következik be.

30 — Abban az értelemben, hogy az eladás miatt bekövetkező jogkimerülés nem teremt jogosultságot a példány későbbi bérbeadására. Lásd Czarnota, B., és Hart, R., *Legal Protection of Computer Programs in Europe* – A guide to the EC Directive, Butterworths, 1991., 60. o:
„If sale is the first means of distribution which the rightholder chooses, he can now under the Directive not prevent the resale of the copy which he has sold. Property rights pass from the rightholder to the purchaser in the physical support of the copy of the program, and the purchaser is free to dispose of that tangible property in any way he chooses, except that he may not offer it for rental or licensing. He may, however, lend, give or otherwise dispose of the physical support.
The intellectual property rights of the author in the program contained in that physical support remain unchanged by any of the above transactions. His interests in the intellectual property are only affected when the sold copy is offered for rental, because the act of rental is a form of distribution which would be in direct competition with other forms of exploitation, such as sale of copies, and would therefore prejudice the rightholder's ability to control the normal exploitation of his work.”

31 — Lásd a fent hivatkozott Metronome Musik ügyben hozott ítéletet.

32 — Lásd a C-456/06. sz. Peek & Cloppenburg ügyben 2008. április 17-én hozott ítéletet (EBHT 2008., I-2731. o.).

33 — Lásd ebben az értelemben Dusollier, S., *Droit d'auteur et protection des œuvres dans l'univers numérique – Droits et exceptions à la lumière des dispositifs de verrouillage des œuvres*, Larcier, Brüsszel, 2007., 529. és 530. sz. A szerző „összetett […] szerződési konstrukciónak” minősíti az ügyletet, amely ügylet feloszthatóegyrészt valamely adathordozóra vonatkozó adásvételi szerződésre vagy szolgáltatás nyújtására irányuló szerződésre, ha letöltésről vagy távhasználatról van szó másrészt szerzői jogi licencszerződésre, valamely adathordozón rögzített vagy informatikai adatvektor útján továbbított mű esetén.

60. Ebből arra következtetek, hogy még amennyiben a jogosult az Oracle-höz hasonlóan némileg mesterségesen ketté is választja a számítógépi program példányának rendelkezésre bocsátását és a használati jog biztosítását, a számítógépi program használati jogának átengedése a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmében vett eladásnak minősül.

61. Mindazonáltal az ügylet „eladásnak” történő minősítése nem elegendő azon következtetéshez, hogy a terjesztési jog kimerülése bekövetkezhet az alapeljárásban előfordulóhoz hasonló körülmények között.

62. Az Oracle, a spanyol és a francia kormány, Írország és az olasz kormány, valamint a Bizottság azt állítja, hogy annak a jogkimerülésnek, amely a számítógépi program példányának eladásából következhet, szükségszerűen korlátozott a hatálya, mivel az kizárólag az anyagi hordozón rögzített számítógépi program példányának terjesztési jogát érinti.

63. Számos érv szól ezen értelmezés mellett.

64. Előterjesztésre került, hogy a számítógépi program internetről való letöltésének művelete nem a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének és a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmében vett terjesztésnek, hanem a mű nyilvánossághoz való közvetítésének minősül az utóbbi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének értelmében. Márpedig a 2001/29 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése szerint a nyilvánossághoz való közvetítés joga nem merül ki.

65. Ezenkívül egyértelműen kitűnik a Bizottság fent említett 2000. április 10-i jelentéséből, hogy a szerzői jog kimerülése csak a példányok, azaz az áruk, eladására alkalmazandó, míg az kizárt az online szolgáltatásnyújtás esetében.[34]

66. A jogkimerülés fogalmának ugyanez a korlátozó koncepciója található meg a 2001/29 irányelvben, amely egyértelmű támpontokat tartalmaz az uniós jogalkotó azon szándékára vonatkozóan, hogy a szabályt a mű egyetlen terjesztési formájára korlátozza, amelynek a számítógépi programot tartalmazó áru eladása a jellemzője.

67. Többek között előterjesztésre került, hogy a 2001/29 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint a terjesztési jog kimerülése csak a „védelem alatt álló teljesítmény” első eladása vagy a tulajdonjogának más módon való első átruházása esetében következik be. Ezenkívül ezen irányelv (28) preambulumbekezdése szerint az említett irányelv alkalmazásában a szerzői jogi védelem magában foglalja *„az anyagi hordozón rögzített* művek terjesztésének ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos jogot[35]”, továbbá ezen irányelv (29) preambulumbekezdése szerint „a jogkimerülés kérdése nem merül fel sem általában a szolgáltatások, sem különösen az online szolgáltatások esetében”. Ez utóbbi preambulumbekezdés ehhez hozzáteszi, hogy „[e]z vonatkozik továbbá a műveknek és más védelem alatt álló teljesítményeknek a szolgáltatás igénybevevői által a jogosult engedélyével készített többszörözött anyagi műpéldányára is [, továbbá hogy] a CD-ROM-mal vagy a CD-I-vel ellentétben – amelynél a szellemi tulajdon anyagi hordozóban, vagyis árucikkben ölt testet – minden online szolgáltatás engedélyhez kötött cselekménynek minősül, amennyiben a szerzői jog vagy valamely szomszédos jog ezt megköveteli”.

68. Ráadásul a 2001/29 irányelv (29) preambulumbekezdése a 96/9 irányelv (33) preambulumbekezdésére támaszkodik, amely már egyértelműen jelezte az uniós jogalkotó azon szándékát, hogy a jogkimerülést kizárólag a szellemi alkotásokat tartalmazó hordozókból álló termékek forgalmazása vonatkozásában írja elő. Ez a szándék kitűnik az utóbbi irányelv

34 — Lásd e jelentés 18. pontját.

35 — Kiemelés tőlem.

(43) preambulumbekezdéséből is, amely szerint online közvetítés esetén az újrahasznosítás megtiltásának joga nem merül ki sem az adatbázis tekintetében, sem az adatbázis olyan dologi példányára vagy annak egy részére vonatkozóan, amit a közvetítés címzettje a jogosult hozzájárulásával készít.

69. Végül a nemzetközi jog is megerősíti a jogkimerülés megszorító koncepcióját. A 2001/29 irányelvnek többek között a WIPO Szerzői Jogi Szerződésének a tagállamokban történő végrehajtása a célja. Márpedig ahogyan arra a Bíróság a fent hivatkozott Peek & Cloppenburg ügyben hozott ítéletben kimondta, az Uniós jog rendelkezéseit, amennyire lehetséges, a nemzetközi jog figyelembevételével kell értelmezni, különösen, amikor e rendelkezések pontosan a Közösség által megkötött nemzetközi megállapodások végrehajtását szolgálják.[36] Ebből arra kell következtetni, hogy a 2001/29 irányelvet – amelynek a WIPO Szerzői Jogi Szerződésében és a WIPO 1996. december 20-án Genfben elfogadott Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződésében[37] található egyes szerzői jogi kötelezettségek végrehajtása a célja – a WIPO Szerzői Jogi Szerződésére vonatkozó közös nyilatkozatok fényében kell értelmezni, amelynek értelmében az e szerződés 6. cikkének (2) bekezdésében szereplő terjesztési jog kimerülése „kizárólag azokra a többszörözött példányokra vonatkoz[ik], amelyeket tárgyi formában lehet forgalomba hozni”.

70. Ezeket az érveket nem tartjuk teljesen meggyőzőnek.

71. Először is, a Bizottság állításával ellentétben nem gondolom úgy, hogy a számítógépi program internetről való letöltés útján történő terjesztése kívül eshet a „terjesztési jog” fogalmán, és az a 2001/29 irányelv 3. cikk (3) bekezdése szerinti nyilvánossághoz való közvetítés meghatározása alá tartozik. Ezzel az értelmezéssel kapcsolatban szerintem két alapvető kifogás merül fel.

72. Először még ha el is fogadjuk, hogy a 2001/29 irányelv általános rendelkezései – amelyeknek kifejezetten a szerzői jog digitális környezethez való igazítása a célja – iránymutatásként szolgálhatnak a 2009/24 irányelv különös rendelkezéseinek értelmezése során, amely utóbbi irányelv az internet fellendülése előtt elfogadott 91/250 irányelv egységes szerkezetbe foglalására korlátozódik, meg kell állapítani, hogy a 2001/29 irányelv az 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint „nem érinti és semmilyen módon nem befolyásolja a számítógépi programok jogi védelmével [...] kapcsolatos hatályos [uniós jogi rendelkezéseket]”. Mivel a 2009/24 irányelv egyáltalán nem hivatkozik a közvetítés jogára, és a terjesztési jogot kifejezetten szélesen határozza meg, úgy, hogy az magában foglalja „a számítógépi program vagy másolatai bármilyen formában történő nyilvános terjesztés[ét], beleértve a bérbeadást is”, álláspontom szerint e két irányelv együttes olvasata alapján nemigen állapítható meg, hogy a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel joga alkalmazható volna a számítógépi programokra. Egyébiránt nem hiszem, hogy így lehetne értelmezni a fent hivatkozott Bezpečnostní softwarová asociace ügyben hozott ítéletet, amelyre a Bizottság az álláspontjának alátámasztása érdekében hivatkozott.[38]

73. Továbbá, mivel a 2001/29 irányelv nem tartalmazza a művek nyilvánossághoz közvetítése, a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel és a terjesztés jogának meghatározását, ezen irányelv 3. és 4. cikkét, amennyiben lehetséges, a WIPO Szerzői Jogi Szerződésének fényében kell értelmezni.[39] Márpedig e szerződés 6. cikkének (1) bekezdésében a terjesztési jogot olyan jogként határozták meg,

36 — A 30. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

37 — Lásd ezen irányelv (15) preambulumbekezdését.

38 — Nem értem, hogy ebből a határozatból – amely a grafikus felhasználói felületekre vonatkozik – hogyan lehetne levezetni azt, hogy a számítógépi programokra alkalmazható a 2001/29 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése, hiszen a Bíróság kifejezetten azt mondta ki, hogy a grafikus felhasználói felületek nem minősülnek a számítógépi program kifejezési formájának.

39 — Lásd a jelen indítvány 69. pontját.

amely alapján a szerzők „adásvétel vagy a tulajdonjog egyéb átruházása útján” engedélyezik a művek eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tételét. E rendelkezés szövege félreérthetetlen. A tulajdonátruházás nyilvánvalóan terjesztéssé alakítja át az egyszerű nyilvánossághoz közvetítést.

74. Másodszor, nem világosak és nem is egyértelműek a 2001/29 irányelv útmutatásai.

75. Ennélfogva ezen irányelv (28) preambulumbekezdése első mondatának – amely úgy rendelkezik, hogy „[a]z ebben az irányelvben biztosított szerzői jogi védelem *magában foglalja* [40] az anyagi hordozón rögzített művek terjesztésének ellenőrzésére vonatkozó kizárólagos jogot” – *a contrario* értelmezéséből az következik, hogy ez a jog a terjesztés más formáira is kiterjed. Márpedig e preambulumbekezdésnek a jogkimerülésre vonatkozó második mondata a jogkimerülést nem korlátozza a terjesztés valamely különös formájára.

76. A 2001/29 irányelv (29) preambulumbekezdése szintén nem egyértelmű. Noha úgy tűnik, hogy az szembeállítja egymással az áruk eladását, amelyre vonatkozik a jogkimerülés szabálya, a szolgáltatásnyújtással, amelyre ez a szabály nem alkalmazható, azonban az online szolgáltatásnyújtásnak az uniós jogban meghatározott fogalma kiterjed az áruk online eladására. [41] Így például ha ragaszkodnánk e preambulumbekezdés szövegének szavaihoz, a jogkimerülési szabály nem volna alkalmazható a számítógépi program példányát tartalmazó CD-ROM online vásárlására. Márpedig e szabály alkalmazása szempontjából nincs jelentősége az aszerint történő megkülönböztetésnek, hogy az eladás valamely távoli helyről történt-e, vagy sem.

77. Harmadszor a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének azon értelmezése, hogy a jogkimerülés szabálya kizárt az internetről való letöltés esetében – jóllehet a számítógépi programokat nagy mennyiségben terjesztik e forgalmazási mód szerint –, azzal a következménnyel járna, hogy érezhetően beszűkülne e szabály hatálya, és ennek megfelelően korlátozódna a szabad mozgás.

78. Noha az EUMSZ 36. cikke úgy rendelkezik, hogy ezeket a korlátozásokat igazolhatja többek között az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ilyen indokra alapított eltérés csak akkor megengedett, ha az az ilyen tulajdon különleges tárgyát képező jogok védelmét biztosítja. [42] Ez az elv szükségessé teszi, hogy minden egyes érintett szellemi tulajdonjog vonatkozásában meghatározzák azokat a körülményeket, amelyek esetén ezen jog gyakorlását az uniós joggal összeegyeztethetőnek vagy összeegyeztethetetlennek kell tekinteni.

79. Márpedig kétségesnek tartom, hogy a szerzői jog különleges tárgyát képező jogok védelmének minősülhet annak engedélyezése a jogosult számára, hogy a számítógépi program példányának tulajdonát jogszerűen megszerző személy számára ezen programok újraeladását megakadályozza.

80. A Bíróság a szerzői jog védelmével igazolt szabad mozgástól való eltérések jogszerűségének értékelése során azt vizsgálja, hogy a szerzői jog jogosultját megfosztották-e, vagy sem attól a díjazástól, amelyre jogszabály alapján jogosult.

81. A fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítéletében a Bíróság – miután emlékeztetett arra, hogy a szabad mozgás elvétől való eltérések csak annyiban engedhetők meg, amennyiben azokat az érintett szellemi tulajdon különleges tárgyát képező jogok védelmének célja igazolja, és hogy ez a különleges tárgy többek között arra irányul, hogy

40 — Kiemelés tőlem.

41 — Lásd ebben az értelemben a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.) (18) preambulumbekezdését.

42 — Lásd a C-143/00. sz., Boehringer Ingelheim és társai ügyben 2002. április 23-án hozott ítélet (EBHT 2002., I-3759. o.) 28. pontját, valamint a C-403/08. és C-429/08. sz., Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben 2011. október 4-én hozott ítélet (EBHT 2011.,I-9083. o.) 106. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

biztosítsa az érintett jogok jogosultjai számára a védelem alatt álló művek forgalomba hozatalának vagy díjfizetés ellenében felhasználási engedély adása útján való rendelkezésre bocsátásának kereskedelmi kiaknázására vonatkozó jog védelmét – kimondta, hogy ez a különleges tárgy nem biztosítja az érintett jogok jogosultjainak azt a lehetőséget, hogy a lehető legmagasabb díjazást igényeljék, hanem csak megfelelő díjazást a védelem alatt álló művek minden felhasználásáért, azaz olyan díjazást, amely ésszerű arányban áll a nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével. [43]

82. A Bíróság megállapította továbbá, hogy a feltétlen területi kizárólagosság biztosítása érdekében a műsorsugárzó szervezetek által fizetett kiegészítő összegek a felosztott nemzeti piacok között mesterséges árkülönbségekhez vezethetnek, és ebből arra következtetett, hogy kiegészítő összeg megfizetése túllép azon a mértéken, amely a megfelelő díjazás e jogosultak számára való biztosításához szükséges. [44]

83. Úgy gondolom, hogy az alapeljárásban előfordulóhoz hasonló körülmények között a jogosult megfelelő díjazást kapott, amikor a számítógépi program példánya használati jogának biztosításáért megfizették számára az ellenértéket. Annak elfogadása, hogy a jogosult ellenőrizheti e példány újraeladását, és ez alkalommal újból díjazást igényelhet azzal az ürüggyel, hogy a példányt a vevő rögzítette az adathordozóra az internetről való letöltést követően, ahelyett hogy azt a jogosult rögzítette volna a forgalomba hozott adathordozóra, nem a szerzői jog különös tárgyának védelmét, hanem a jogosult hasznosítási monopóliumának megerősítését jelentené.

84. A fentiekre tekintettel úgy kell válaszolni a kérdést előterjesztő bíróság által feltett második kérdésre, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerül, ha a példánynak az internetről valamely adathordozóra való letöltését engedélyező jogosult ellenérték fejében biztosította az említett példány időbeli korlátozás nélküli használati jogát is. E rendelkezés értelmében ugyanis eladásnak minősül a számítógépi program példányának az Unióban történő bármilyen formában és bármilyen eszközzel való rendelkezésre bocsátása abból a célból, hogy azt átalánydíj megfizetése ellenében korlátlan ideig használják.

### C – *Az első és a harmadik kérdésről*

85. Az első és a harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ a Bíróságtól, hogy a használati licenc megszerzője a 2009/24 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerűen megszerző személyként” hivatkozhat-e az ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerinti jogkimerülési szabályra valamely számítógépi program új példányának elkészítése érdekében, ha a programot elsőként megszerző személy a program példányát törölte, vagy már nem használja.

#### 1. Az alapeljárásban részt vevő felek, a kormányok és a Bizottság észrevételei

86. A UsedSoft azt állítja, hogy a jogkimerülés elve tartalmilag kiüresedne annak elfogadása esetén, hogy a jogosult nem ellenőrizheti a program példányainak további terjesztését, azonban továbbra is ellenőrizheti azokat a felhasználási cselekményeket, amelyekhez a program többszörözésére van szükség.

43 — A fent hivatkozott Football Association Premier League és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 106–109. pontja, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

44 — Uo. (115. és 116. pont).

87. A UsedSoft ehhez hozzáteszi, hogy az a tény, hogy az első megszerző a számítógépi program példányát törli, vagy már nem használja, lehetővé teszi annak biztosítását, hogy a gyártó által átruházott szoftver ne képezze kétszeres vagy akár többszörös felhasználás tárgyát.

88. Az Oracle szerint a 2009/24 irányelv 5. cikke (2) bekezdésében szereplő „jogszerű megszerző" fogalma csak a számítógépi program használatára – a licencszerződés értelmében – jogosultsággal rendelkező megszerzőre vonatkozik, míg a „[számítógépi program] rendeltetési célnak megfelelő használatának" fogalma a jogosultra ruházott használati jognak megfelelő használatra vonatkozik, ezért ezt a használatot adott esetben a használati jog természetét és terjedelmét meghatározó licencszerződés vonatkozó rendelkezései alapján kell meghatározni.

89. Az Oracle ehhez hozzáteszi, hogy a jogkimerülés csak a forgalomba hozott számítógépi program példányának terjesztési jogára vonatkozik, és az nem érintheti a használati jogot, amely a többszörözési jogot is tartalmazza azon számítógépi programok esetében, amelyek esetében a használat többszörözéssel jár.

90. Az Oracle szerint – amely védjegyjogi analógia alapján érvel – a jogkimerülés elvének nem az az értelme és a célja, hogy a jogosulttól eltérő személyekre ruházza az ahhoz szükséges jogkört, hogy további használati jogokra darabolják a meghatározott számú használónak megfelelő eredeti használati jogot, és felszámolják azt. A „használt" licencek újraeladásának ráadásul az a hátránya, hogy lehetetlenné teszi a licencek kedvezményes áron való forgalomba hozatalát, ami a programok használatát megkönnyítené az olyan alacsony fizetőképességű felhasználói csoportok számára, mint az oktatási intézmények.

91. Az Oracle arra is hivatkozik, hogy sem a jogosult, sem a licenc másodlagos megszerzője nem képes annak ellenőrzésére, hogy az első megszerző valóban törölte-e a példányát, vagy azt már nem használja.

92. A francia kormány, Írország és az olasz kormány lényegében azt állítja, hogy egyedül az a személy tekinthető a 2009/24 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „jogszerűen megszerző személynek", akire a jogosult ruházta át a számítógépi program használati jogát. A francia kormány és Írország ezenkívül kifejti, hogy az a személy, aki nem a jogosulttól szerezte a licencet – következésképpen aki nem jogszerű megszerző –, nem hivatkozhat a jogkimerülési szabályra.

93. A spanyol kormány és a Bizottság – jóllehet álláspontjuk szerint az a személy, aki a számítógépi program terjesztési jogának kimerülésére hivatkozhat a 2009/24 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „jogszerűen megszerző személynek" minősül – úgy ítélik meg, hogy nem szükséges válaszolni a kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdésére, mivel a második kérdésre nemleges a válasz.

## 2. Álláspontom

94. Az e kérdésre adandó válasz álláspontom szerint a terjesztési jog – amelyre vonatkozik a jogkimerülés – és a többszörözési jog, amelyre a jogkimerülés nem vonatkozik, közötti megkülönböztetésből vezethető le.

95. A jelen ügyben nem vitatott, hogy az Oracle által átruházott használati licenc lehetővé teszi, hogy az Oracle internetes oldaláról való letöltés útján a számítógépi programot többszörözzék. Álláspontom szerint ebből az következik, hogy az e licenccel átruházott használati jogok átengedése nem a terjesztési joghoz, hanem a többszörözési joghoz tartozik.

96. Az első megszerző által letöltött példány újraeladása ugyan a terjesztési joghoz tartozik, azonban az Oracle által a vevőinek adott használati licenchez hasonló licenc átengedése a kizárólagos többszörözési jog gyakorlásához kapcsolódik, mivel az – az internetről való letöltés vagy a már a felhasználó birtokában lévő példány többszörözése útján – lehetővé teszi a program új példányának rögzítését.

97. Márpedig a 2009/24 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének egyértelmű szövegéből kitűnik, hogy a jogkimerülés elve kizárólag a számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozik, és a többszörözési jogot – amelyet ez az elv a szerzői jog lényegének megváltoztatása nélkül nem érinthet – nem változtathatja meg.

98. Számomra egyebekben úgy tűnik, hogy ezen irányelv 5. cikkének (1) bekezdése nem teszi lehetővé ezen akadály megkerülését. Álláspontom szerint e rendelkezés tárgya arra korlátozódik, hogy lehetővé tegye azon személy számára, aki már rendelkezik a számítógépi program példányával, hogy e példányt többszörözze, és azt a rendeltetésének megfelelően használja. Ezzel szemben a program példányával még nem rendelkező személy számára nem lehet engedélyezni a program olyan többszörözését, amelynek nem a rendeltetésnek megfelelő használat, hanem egyszerűen a program használata a célja. Ráadásul az említett rendelkezés – amely előfeltétele a különleges szerződéses rendelkezések betartásának – álláspontom szerint csak a jogosulttal szerződéses kapcsolatban álló megszerző vonatkozásában alkalmazandó.

99. Álláspontom szerint a jogkimerülés szabályát, amely elválaszthatatlanul kapcsolódik a terjesztési joghoz, a rendelkezések jelenlegi állapotában nem lehet kiterjeszteni a többszörözési jogra. Tisztában vagyok azzal, hogy ennek a szabálynak a letöltést követően valamely adathordozón rögzített egyetlen példányra való fenntartása rendkívüli mértékben korlátozni fogja annak hatályát a gyakorlatban, azonban az ellentétes megoldás – még ha azt alá is támasztja a jogkimerülési szabály hatékony érvényesülése fenntartásának, és az áruk és szolgáltatások szabad mozgása elsőbbsége biztosításának szükségessége –, amely a jogkimerülési szabálynak az uniós jogalkotó által előírt hatályon túlmenő kiszélesítését eredményezné [45], nem tűnik elfogadhatónak a jogbiztonság elvének veszélyeztetése nélkül, amely elv megköveteli az európai normák előreláthatóságát.

100. A fentiekből azt a következtetést vonom le, hogy a 2009/24 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését és 5. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a számítógépi program példánya használati jogának újraeladása esetén a második megszerző annak érdekében, hogy a programot új példány készítése útján többszörözze, e példány vonatkozásában még akkor sem hivatkozhat a terjesztési jog kimerülésére, ha az első megszerző törölte a program példányát, vagy azt már nem használja.

## V – Végkövetkeztetések

101. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen válaszolja meg a Bundesgerichtshof által feltett kérdéseket:

„1. A számítógépi programok jogi védelméről szóló, 2009. április 23-i 2009/24/EK európai parlamenti tanácsi irányelv 4. cikke (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerül, ha a példánynak az internetről valamely adathordozóra való letöltését engedélyező jogosult ellenérték fejében biztosította az említett példány időbeli korlátozás nélküli használati jogát is.

45 — Egyebekben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a 2012. január 11-én az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett egységes keret az elektronikus kereskedelem és az online szolgáltatások digitális egységes piacába vetett bizalom megerősítésére című közleményében (COM(2011) 942 végleges) kimondja, hogy „gondoskodni fog a szellemi tulajdonra vonatkozó európai stratégia gyors és ambiciózus megvalósításáról, különösen […] a [2001/29 irányelv] felülvizsgálata révén” (lásd a Fontosabb intézkedések 2. pontját, 8. o.).

E rendelkezés értelmében ugyanis eladásnak minősül a számítógépi program példányának az Unióban történő bármilyen formában és bármilyen eszközzel való rendelkezésre bocsátása abból a célból, hogy azt átalánydíj megfizetése ellenében korlátlan ideig használják.

2. A 2009/24 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését és 5. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a számítógépi program példánya használati jogának újraeladása esetén a második megszerző annak érdekében, hogy a programot új példány készítése útján többszörözze e példány vonatkozásában, még akkor sem hivatkozhat a terjesztési jog kimerülésére, ha az első megszerző törölte a program példányát, vagy azt már nem használja.”